

Татарстан коммунисты

Барлык илләрнең пролетарийлары, берләшегез!

№5-6 (29-30). 2012 ел, 20 июль.

КПРФның Татарстан региональ бүлеге ижтимагый-политик газетасы

КПРФ Үзәк Комитеты пленумы

30 июнь көнне КПРФ Үзәк Комитетының XIII (июнь) пленумы булып узды. Пленумда катнашучылар «Хәзерге заман шартларында партиянең башлангыч һәм жирле бүлекләре эшчәнлегенә нәтижеләгән күтәрү турындагы мәсьәләне карардылар.

Пленум эше традиция буенча КПРФның яңа членнарына партия билетлары тапшырудан башланып китте. Партия сафларына яңа

килүчеләр арасында укытучылар, инженерлар, программистлар, эшмәкәрләр, авыл хужалыгы һәм хезмәт күрсәтү сфералары хезмәткәрләре, югары һәм махсус урта белем бирүче уку йортлары студентлары бар.

Докладның пленум алдынан басылып чыккан идеяләре белән кыскача гына КПРФ Үзәк Комитеты председателе Геннадий Андреевич Зюганов таныштырды.

КПРФның Татарстан рескомының XI пленумы

3 июнь көнне КПРФ Татарстан региональ бүлеге рескомының XI пленумы узды.

Республика комитеты беренче секретаре Х.Г. Миргалимовның «Партия дисциплинасын ныгыту, демократик централизм принципларын саклау буенча КПРФның Татарстан республика комитеты, Татарстан региональ бүлеге башлангыч һәм жирле бүлекчәләренә турындагы докладтын тыңлап, фикер алышканнан соң реском пленумы Жиганшин, Вәлиев, Буторин, Рыбаков, Иосипов, Лазарев, Терехин, Әхмәтов, Гыйбадуллин, Беляевларның Уставта каралмаган партия жыйылышлары үткөрүгә актив керешеп китүләрен билгеләп үтте. Үз «партжыйлышларында» алар Казан шәһәрләргә Киров, Яңа Савин, Совет районнарында «КПРФның район комитетларын» сайлап куйганнар. Гурьева, Потанкин, Фазлыева, Кормилицин (Чаллы шәһәре), Максимов (Түбән Кама) йөзгәдә көч туплаган шушы ук төркем КПРФның Татарстан региональ бүлеге рескомында «сайлап куйган» иде инде.

Югарыда саналган затларның Уставта каралмаган гамәлләр кылуына бәйле рәвештә, КПРФның Татарстан региональ бүлеге республика комитеты, күпчелек тавыш белән кабул ителгән карарында, атап әйткәндә, мондый фикерләргә билгеләп үтте: «Казан шәһәрләргә Киров, Яңа Савин, Совет районнарында КПРФның Татарстан региональ бүлекчәләре район комитетлары житекчеләрен кабат сайлап кую өчен КПРФ Уставын тупас бозып, легитим булмаган рәвештә үткөрелгән «партжыйлыш» дип аталган жыйыныларын дәрәжә түгел дип табарга».

Реском пленумы шулай ук «Казан шәһәре жирле бүлекчәләргә вазгыятькә ачыклык кертү өчен Казан шәһәр комитеты һәм шәһәр районнарындагы комитетлар членнарыннан торган комиссия оештырырга» карар кылды.

Пленумның йомгаклау өлешендә делегатлар барысы бертәвештән диярлек (делегатларның берсе тавыш бирүдән читләшеп калды, тагын берсе исә каршы тавыш бирде) КПРФның Татарстан региональ бүлеге беренче секретаре Хафиз Гаяз улы Миргалимовка партия-политик ышаныч белдерделәр.

Хөрмәтле иптәшләр! Татарстан Республикасы мөселманнарының дин башлыктары: ТР мөселманнарының Диния нәзарәте бүлеге начальнигы В.М. Якупов һәм Татарстан Диния нәзарәте идарәсе председателе И.Ә. Фәизовка карата коточкыч жинаять эшләнүе турындагы фажигале хәбәрне республикабыз коммунистлары бик авыр кабул итте. Төрле диннәр арасында татулык һәм теләктәшлек хакимлек иткән Казан мондый көчләр акларын белми иде әле.

Без республика житекчеләге һәм федераль үзәк өлгә золымны башкарган вәхшиләрне тиз арада табар өчен барысын да эшләр дип ышанабыз. Аларга жәза кырыс булырга тиеш:

ТЕРРОРГА – ЮК!

Татарстан Республикасы коммунистлары белдерүе

дини һәм политик террорчылык күренешләренә күпмилләтле Россия территориясендә урын юк!

Бер үк вакытта бездә законлы сорау да туа: власть-

тагылар һәм махсус службалар мондый жинаятьне алдан күрә, аны булдырмый калыр өчен барысын да эшләделәр микән?

Татарстан Республикасы коммунистлары гомәрә вакытсыз һәм фажигале төстә өзәлгән Вәлиуллага хәзрәт Якуповның туганнарының, якиннарының олы кайгысын уртаклашалар, ә Илдус хәзрәт Фәизовның тизрәк савыгуын теллиләр.

Х.Г. МИРГАЛИМОВ, КПРФның Татарстан рескомы беренче секретаре.

КПРФның Татарстан рескомы бюросы членнары. ТР Дәүләт Советының КПРФ фракциясе депутатлары.

Ж.И. Алфёров – Казанда

26 июньдә Татарстан Президенты Рәстәм Миңнеханов РФ Дәүләт Думасының КПРФ фракциясе депутаты, Нобель премиясе лауреаты, Россия фәннәр академиясе вице-президенты, Россия фәннәр академиясенң Санкт-Петербург фәнни үзәге президиумы председателе Жорес Алфёров

белән очрашты. Жорес Алфёров «Наноструктуралар: физика һәм технология» XX

халыкара симпозиумында катнашу кысаларында Казанда иде.

Очрашу вакытында Рәстәм Миңнеханов һәм Жорес Алфёров тулаем Россиядә һәм, аерым алганда, Татарстанда фундаменталь һәм гамәли фәннең үсеш мәсьәләләре турында сөйләштеләр.

Артём ПРОКОФЬЕВ, ТР Госсоветы депутаты.

В.П. Пешков – Татарстанда

13 июньдә РФ Дәүләт Думасының КПРФ фракциясе депутаты, социология фәннәре докторы, КПРФ Үзәк Комитеты председателе киңәшчесе Виктор Петрович Пешков Татарстанда булды. Бигеш аэропортында аны КПРФның Татарстан республика комитеты члене, «Татарстан коммунисты» республика

газетасының баш редакторы, депутатның Татарстандагы ярдәмчесе Хәким Гыйләжәв каршылады һәм озата йөрдә. Россия депутаты Сарман район советы депутаты, даими комиссия председателе, КПРФның Сарман райкомы беренче секретаре Хәмзә Фәрукшин белән очрашты, район торумышы белән кызыксынды.

В.П. Пешков Азнакай район химияткәдә булды, жирле коммунистлар белән очрашты һәм сайлаучыларны кабул итте. Сайлаучыларга бу хакта алдан район матбугаты аша хәбәр ителгән иде.

Риф СӘЙФУЛЛИН, КПРФ члене, хезмәт ветераны.

Шәүкәт Биктимеров белән әңгәмә

– Әле менә өстәлегездә комсомол оешуга 90 ел тулу уңаеннан чыгарылган күкрәк билгесен ала. Әлеге бүлек юкка гына бирелмәгәндер, чөнки сезгә пионер Чашкиннан башлап, партия житекчеләрен дә ышанып тапшырганнар. Хәтта юл-

башчы Ленинны да. Ленин образын уйнау ничек булды икән, шул хакта тулырак сөйләсәгез иде?

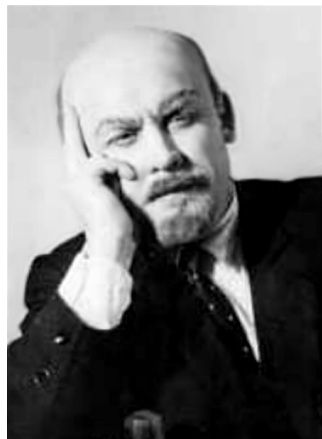
– Житмешенче елда, Ленинның тууына 100 ел тулу уңаеннан, бөтен СССР, хәтта милли театрлар да аңа багышлап спектакль куйган иде. Шул исәптән

безнең театр да. Милли театрларга да ул чакта Ленин роленә бары тик Мәскәү рәхсәте белән генә артист билгеләнде. Чөнки үз театрыбызның режиссеры гына мондый жидди рольне үзә билгелә алмый иде. Шулай итеп, режиссер тәкъдими белән, безнең

театрдан СССРның халык артисты Габдулла Шамуков белән мине Мәскәүгә чакырып алдылар. Яшь вакытта Габдулла абый бу рольне Башкортстанда уйнаган булганга, баштарак Ленин ролен аңа бирергә уйлаганнар иде. Ләкин инде аның яше өлкәнрәк булганга,

ахырдә мине сайлап алдылар. Спектакль көн саен уйналмаса да, репертуарда 2-3 ел барды.

Шушы роль белән бәйле булган бер вакыйганы да әйтеп үтәм әле. Шулай берсендә юлбашчы турындагы сәхнә әсәрән Мәскәүдә тәкъдим иттек. Гадәт буенча, спектакль ахырында бөтен артистлар тамашчыларга баш иябәз. Соңыннан

В. Ленин ролендә Шәүкәт Биктимеров (Н. Погодинның «Баһадирлар» спектакле).

СССРның халык артисты ШӘҮКӘТ БИКТИМЕРОВ вафат

Татарлар арасындагы шундый югары исемне йөрткән иң соңгы артистыбыз 28 май көнне 83 яшендә арабыздан китте. Ул 1928 елның 28 октябрендә Казан шәһәрләргә туа, Татарстанның Саба районы Миңгәр авылында үсә. 1949 елда Казан театр училищесын тәмамлап һәм Татар академия театрында эшли башлый. Шул ук елны армиягә алына. Театрга яңадан 1953-1954 елгы сезон башында кайта.

Шәүкәт Биктимеровның рольләре шактый булды. Барысы да зур рольләр: Лениннан башлап (1970), Туктамыш ханга кадәр уйнады. Даһи артист иде. Аның иң яхшы уңышлы булды. Кешеләрнең күңелләрендә ул жор телле, киң һәм шат күңелле, торышны яратучы өлмәндәр карт (1976) булып калачак.

Шәүкәт Хәсәнович Биктимеров – милли театрының иң атаклы сәхнә остасы, күпкырлы ижади шәхес, татар сәхнәсенә реалистик традицияләрен дәвам итеп, төрле характерда дистеләрчә төп образлар иңат иткән күренекле артист. Сәхнә сөйкемеллегә, күңелгә үтеп керүче мөлаем гадилик, жылылык, йомшак лирика – артистның үзенең хас булган ижади йөзә шундый.

Ш. Биктимеров 1958 елда Коммунистлар партиясе члене иде. ТАССРның Г. Тукай исемендәге Дәүләт бүләге лауреаты (1967), ТАССРның (1968), РСФСРның (1970), СССРның (1977) халык артисты, РСФСРның К. Станиславский исемендәге дәүләт бүләге лауреаты. Татарстан Фәннәр Академиясенә почётлы члене (2007).

театр житекчеләре мине чакырып алды да: «Иптәш Биктимеров, бу рольдә сезнең барысы да яхшы. Ләкин Ленин икәнлегегезне онытмагыз һәм беркайчан да спектакльдән соң баш имәгез», – дип, кисәтү ясаганнар иде.

Рәсилә КӘРИМОВА.
10 ноябрь 2008 ел.

ИЛДӘ НИЛӘР БАР?

Халык күпмегә түзәр?

Авылны күтәргә кирәк дип күпме генә сөйләсәләр дә, элекке гөрләп торган күмәк хужалыклар юк инде ул. Таралдылар — кемгә зыяны тигән булгандыр. Хәзер менә авыл халкына эш бетте, сугыш вакытында да ябылмаган мәктәпләр ябылды, мөдпунктларда эшләргә кешеләр юк — медицина белгечләре авылга кайтмый. Гөрләп торган фермаларны хужалар, өстән кушу буенчадыр, сүтеп, сатып, таратып бетерделәр. Аерым хужалыклар гына 8-10 ар баш сыер асрап, авылны күтәрү мөмкин хәлме соң? Дәрес, аларга дәүләт икешәр миллион сум акча тарата, ә шул ярдәмне колхозлар таралганчы, бөтен авыл халкы тулы куәткә эшләп торганда биреп булмый иде микәнни?

Күпме басу-кырлар сөрелмичә кала, жирнең беркемгә кирәге юк. Чөнки аны эшкәртәргә алган техникасын, ягулыкны исәпләсәң, үстергән икмәгәң алтын бәясенә төшә, ә шул ашылыкны дәүләт юк кына бәягә сатып ала. Ягулык дигәннән, анысы күмәк хужалык кесәсенә генә сугып калмый, һәр кешегә кагыла. Хәзер бит машина пенсионер өчен дә, инвалид кеше өчен дә кирәк нәрсә, ә 1 литр ягулыкның бәясе 30 сумга җитә. Күптән түгел генә әнә: «Бензин бәясе 14 тиенгә төште», — дип, радиодан лаф ордылар. Ничек оялмыйча хәбәр итәләр дигән!

Пенсионерга, инвалидка ягулыкка берәз субсидия бирсәләр, яисә пенсияне арттырсалар, бик ярап куяр иде...

Авылларда хәзер дөвәләу урыннары — хастаханәләр ябылып бетте. Хастаханәгә кереп ятып дөвәләну хәзер зур проблемага әйләнде. Ятып дөвәләну бәхетә төтегән очракта да, анда пенсионерларга игътибар шуның

кадәр генә. Кардиология бүлекләренә элгү бигрәк тә кыен, чөнки урын җитми, ә йөрәк-кан тамырлары чирләреннән иза чигүчеләр бик күп.

Яшьләргә эш юк, ә фатир сатып алу өчен кайсыдыр «акыллы башы» уйлап тапкан ипотека дигән нәрсә яшьләрне үлгәнчә түләргә җитәрлек бурычка батыра. Советлар чорында эшләгән кешеләргә бушлай бирелгән фатирлар нишләп хәзер түләргә хәлең җитмәслек кыйммәт икән, нигә дәүләт аның 50 процентын булса да күтәрми?

Ни өчен югары уку йортларында белем алу түләүле? Укыган атлы кылаңып, акча түләп кенә диплом алып чыккан табиб кешене дөвәләу түгел, аны үтерергә генә сәләтле була түгелме соң?

Ни өчен мәктәп балаларын БДИ белән җәзалыйлар? Шулай имтихан белән куркытылган, аны бирә алмаганнан, яисә бирә алмап дип коты очканнан үз-үзенә кул салган үсмерләрнең санын исәпкә алучылар бар микән?

Ни өчен күчмәс милек бөтенләе белән олигархлар, башлыктар кулында гына?

Пенсионерларның пенсиясен арттырабыз, дигән булалар, артмый ул, инфляция күпме булса, шуны капларлык чамада, тиенләп кенә арта.

Бу дөньяда сугыш чоры балаларының барлыгын депутатлар да, Президент та танырга теләми. Ни өчен? Әтиләре сугышта ятып калган, яисә хәбәрсез югалганнарның — ил өчен башын салган солдатларның балаларына да бит инде хәзер 70-80 яшь тирәсе. Алар сугыштан соңгы елларда ятимлектә, ач-ялангач булып, әтиләре әйләнеп кайткан балаларга кызыгып, кимсенеп яшәделәр. Әтиле балалар,

әтиләренә бирелгән ташламалардан файдаланып, белем дә алдылар, хәзер исә оныклары машиналы, фатирлы булды. Ә үлеп калганнарның һәм хәбәрсез югалганнарның балаларына кадрлар дәүләтебез нинди ярдәм күрсәтте? Аларны әллә кайчан инде тыл хезмәтчәннәренә тиң күрү, хөкүмәт кайгыртучанлык күрсәтәргә тиеш, ләбаса! Илбезнең шуңа да хәле юкмыни соң? Урланган акчаларны кире кайтару турында да бер жылы сүз чыкканы юк әле элекке һәм яңа сайланган (хәер, анысы да элекке бит инде аның) Президент авызыннан...

Менә болар барысы да — халык проблемасы, социаль проблемалар. Әмма яңа сайланган Президент Путинның программасында болар турында бер генә сүз дә юк, чөнки аны үзгәртү үткәннәргә кире кайту булып иде. Димәк, шулай булгач, халык файдасына яхшылык өмет итсә юк, халыкны моңа кадәр ничек таллаганнар, алга таба да шулай талау давам иттереләчәк дигән сүз.

Талауга нәрсә керә соң? Түләүле медицина, түләүле югары уку йортлары, түләүле фатирлар, түләүле жир, салымнар, коммуналь-торак хезмәтләренә күтәрә алмаслык түләүләр һәм башкалар... Ө бөтен халык байлыгы булган нефть, газ халыкны түгел хәзер — скважиналары аерым кешеләр кулында булгач, ул байлык та аерым кешеләр кесәсенә ага. Халык боларның барысын да күрү тора, түрәләргә — чиновникларга нәфрәт арта. Әйе, хәзергә халык түзә әле, әмма моның бер чиге булмас дип, кем ышандыра ала?

Әнисә ИСХАКОВА (ХӘМИДУЛЛИНА), хезмәт ветераны.

Кремльдә очрашу

РФ Президенты, «Бердәм Россия»нең экс-башлыгы В.В. Путин 19 июль көнне, үз вазыйфаларына керешкәннән бирле беренче тапкыр буларак, Кремльгә Дәүләт Думасының КПрФ, «Бердәм Россия», ЛДПР һәм «Гәдел Россия» фракцияләре җитәкчеләрен чакырды. Очрашуда һәр фракциядән өчәр кеше, шул исәптән Компартиядән КПрФ Үзәк Комитеты председателе, халык-патриотик оппозициясе лидеры Г.А. Зюганов, Дәүләт Думасының беренче вице-спикеры, КПрФ ҮК председателенең беренче урынбасары И.И. Мельников, КПрФ ҮК секретаре һәм комсомол лидеры Ю.В. Афонин катнаштылар.

Очрашу барышын яктыртучы журналистлар президент белән дискуссияләрдә катнашу өчен Компартия җитәкчелегенә беренче тапкыр Коммунистик яшьләр союзы ҮК беренче секретаре Ю.В. Афонинның да катнашуын аерым басым ясап билгеләп үттеләр. Г.А. Зюганов аны партиядә үсеп килүче ләеклы яшь алмаш буларак тәкъдим итте. «Ю.В. Афонин шәхсән аның үзен алыштыра алырмы?» — дигән сорау да аңгырады очрашуда. КПрФ ҮК председателе бу сорауга җавап бирүне 2013 елның февралендә узачак XV партия съездына калдырды.

Г.А. Зюганов кискен политик проблемаларга карата КПрФ позициясен аңлатуны Краснодар краеның Кырым районындагы вакыйгаларга бәйләп башлап җибәрде. «Хромая лошадь» төнге клубы, «Распадская» шахтасы, Саян-Шушенское ГЭСы, «Булгария» теплоходы, хәзер менә Кырым шәһәре — 500гә якын кешенең гомере өзелде. Бу фаҗигалар өчен кемнәр җавап тотуын карардым мин. Нибары бер кеше — «Хромая лошадь» хужасына гына 6,5 ел бирделәр. Калганнарын җиңелчә өркәтү белән чикләделәр. Шуңа күрә дә без таләпчәнлеккә һәм җаваплылыкны арттырырга кирәк дип саныйбыз, бигрәк тә кризис фонында, ә ул әле торган саен тирәнәя

һәм катлаулана бара, моны без күрүп торабыз».

«Думага сайлаулар турындагы законга да кичектергесез яңа төзәтмәләр кертергә кирәк. Без бит илне бергәләп торгызырга, бергәләп ныгытырга җыенабыздыр? Ә яңа закон проектында үзәк исемлек кыскартыла. Һәркемгә, кем әйтмешли, үз сазлыгы — һәркем үзе булдыра алганча чупырды. Бу партияләр түгел, ә үдел белән идарә итүче князьлекләр. Бердәм, ныклы, көчле, акыллы, белемле, сәламәт партия дигән фикер үзәк юкка чыга бара. Андый законны кабул итәргә ярамый. Ул илгә зыян сала», — дип нәтиҗә ясады КПрФ лидеры.

Самара өлкәсе. Партактив семинары

26—27 май көннәрендә Тольятти шәһәрində КПрФның Идел бие 14 региональ бүлгә партия активистларының ике көнлек семинары булып үттә. Семинарда КПрФ Үзәк Комитеты председателе урынбасары В.И. Кашин «Россиядәге политик хәлләр һәм КПрФ региональ бүлекләренә бурычлары һәм хәзергә шартларда партиянең башлангыч звеноларын ныгыту юллары һәм ысуллары турында» доклад ясады.

КПрФның Татарстан рескомы беренче секретаре Х.Г. Мирғалимов республика парламенты депутат-коммунистлары Дәүләт Советында үз коллегалары — муниципаль берәмлекләр депутатларын өледән-өле җыеп сөйләшүне гәмәлгә

көртүләре турында хәбәр итте.

«Фракциянең барлык утырышларына да җирле бүлекләренә секретарьлары чакырыла. Даими рәвештә пресс-конференцияләр үткәрелә. Депутатлар, башлангыч оешмалар секретарьлары белән берлектә, районнарда ай саен очрашулар үткәреләр. Кешеләргә таяну

үзенең уңай нәтиҗәләрен бирә дә инде. Мисал өчен, Татарстанда коммунистлар властының ветераннарның юлда йөрүгә булган льготаларын «монетизацияләү» идеясеннән баш тартуына ирештеләр. Ә Юдино поселогында исә тимер юл начальнигы җирле халык мунчасы да яши ала дип «хәл иткән» булган. Коммунистлар алынып, депутатлар ярдәме белән, протест акциясе уздырдылар. Хәзер бу поселокта менә дигән мунча эшли.

Кешеләр күрүп торган конкрет эш — бүгенгә көндә иң мөһиме», — дип йомгак ясады үз чыгышында Х.Г. Мирғалимов.

Раamil ГАЙФУЛЛОВ, КПрФ рескомы секретаре.

СЕМИНАР-КИҢӘШМӘЛӘР

7—8 июль көннәрендә Казан һәм Чаллы шәһәрләрендә КПрФның Татарстан региональ бүлгә партактивының зона семинар-киңәшмәләре булып узды.

Киңәшмәләрдә рескомның беренче секретаре Х.Г. Мирғалимов катнашты һәм чыгыш ясады. Ул җирле бүлекләр секретарьларына КПрФ Үзәк Комитетының июнь ахырында Мәскәү янында узган XIII пленумы йомгакларын хәбәр итте, шушы ук пленумда партия лидерлары ясаган чыгышларда һәм пленум карарларында чагылыш тапкан хәл итсә бурычларга һәм аларны чишү юлларына тукталды. Шулай ук Россиянең Бөтендөнья Сөүдә оешмасына керүенә бәйле проблемалар каралган, Дәүләт

Советының КПрФ фракциясе инициативасы буенча үткәрелгән «түгәрәк өстәл» турында да әйтүп узды. Биредә шулай ук Дәүләт Думасында депутат-коммунист В.И. Бессоновка каныгу, агымдагы чакырылыш Татарстан Дәүләт Советына өстәмә сайлаулар турында да сүз булды. Ул Апас районының 45-нче һәм Кукумар районының 47-нче бер мандатлы сайлау округларында көз көне 14 октябрьдә узачак.

— Без үз кандидатларыбызны тәкъдим итәргә ниятлибез, — дип, басым ясап әйтте Х.Г. Мирғалимов.

Моннан тыш, КПрФ Үзәк Комитеты оештыру бүлгеленә (Е.И. Газиев) «Партия бүлекләренә сайлау куела торган җитәкчеләр органнарын «рейдерларча»

яулап алу омтылышларына каршы тору чаралары турында» мәгълүматы таратылды. Документта, атап әйткәндә, түбәндәгеләр бәян ителә:

«Чынбарлык күрсәткәнчә, әхлакый күзлектән караганда, «рейдерларга» тәэсир итүнең бер файдасы да юк, чөнки алар үз максатларыннан башка бер генә моральне дә кабул итмиләр һәм танымыйлар. Шулай булуга карамастан, КПрФ Үзәк Комитеты бу мәсьәләдә чиктән генә күзәтчелек итеп торучы статист сыйфатында кала алмый. «Рейдерлык»ны оештыру һәм үткөрү партия комитетлары сафларында бик каты тәнкыйтькә дучар ителеп, кырыс бәя алды инде. Якын киләчәктә әлеге мәсьәлә КПрФ Үзәк Комитеты Президиумында да каралачак».

Әлмәттә 1056 кеше ВИЧ белән исәптә тора

Әлмәт шәһәренең СПИД үзәгендә ВИЧ-инфекцияле 1056 кеше исәптә тора. Узган атнада шәһәрдә һәм районда тагын 3 очрак ачыкланган, дип хәбәр итә «Әлмәт таңнары» газетасы.

Сәламәтлек саклау идарәсе хәбәр итүенчә, исәптә торучылар арасында 6 йөкле хатын-кыз бар, 17 бала да әлеге инфекциягә дучар булган.

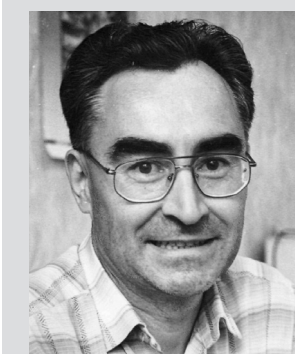
Роза ИСМӘГҮЙЛОВА. («Татар-информ», 2.07.2012 ел).

Оныкны бабайдан аердылар

1 май һәм 9 май бәйрәмнәре шаулап-гөрләп узды. Көннәр дә ярышсы гына торды, халыкның көефе дә күтәренке иде. өчәр-дүртәр көн ял иттек. Ни хикмәт, Мәгариф һәм фән министрлыгы гына бу бәйрәмнәрдә «бер төпән балга бер кашык дегет» өстәргә кирәк тапты. Мәктәптә укучы балалары булмаган кешеләр, эш нидә икән соң, дип уйлап куярга мөмкин.

Эш менә нәрсәдә: иртәгә 1 май һәм 9 май дигән көннәрдә балалар мәктәпкә укурга барырга мәҗбүр ителде. Бөтен ил бәйрәм итә, ә укучыларга ни гаепләре өчендер бәйрәм алды җәзасы бирелде. Алар да бу бәйрәмнәргә көтәп ала ләбаса. Әти-әниләре белән әби-бабалары янына

кунакка барсалар, бәйрәм белән котласалар, бакчаларда эшләсәләр, инде бу дөньялыктан киткән туганнары каберлекләрен зиярәт итсәләр, гаилә традицияләре бозылмас, көчле тәрбия чараларыннан читтә калмаслар иде.

Хәким ГҮЙЛӘЖЕВ, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы журналистлар союзлары члены, ТРның «Мәгарифтәге казанышлары өчен» билгесе һәм «Алтын йөрәкле журналист» дипломы иясе.

Хафиз МИРГАЛИМОВ: «Халыктан курыккан хакимият – көчсез хакимият»

Кичә ТР Дәүләт Советындагы КПРФ фракциясе үзенең ярты еллык эшчәнлегенә нәтижә ясады. Болай да алты гына бөртект булган коммунист-депутатлардан фракция житәкчесе Хафиз Гаяз улы Миргалимов берүзе хисап тотты.

Депутат фикеренчә, Россия полиция дәүләтенә әйләненеп бара. Кеше бит яхшы тормыштан урамнарغا чыкмый. Халыктан курыккан хакимият – көчсез хакимият. Штрафлар белән куркытып кына, проблемаларны хәл итеп булмайчак. Хакимият, киресенчә, халыкка якына-ерга тиеш. Кырыс законнар исә кире нәтижә бирергә мөмкин.

Коммунистлар үзләрен халыкка иң якин партия дип саный һәм депутатларның парламентта эшчәнлегенә дә нәкъ менә эшче-крестьян мәнфәгатьләре белән бәйле, диләр.

Ярты ел эчендә коммунист-депутатлар нәрсә кырды соң? Кайбер саннарға килсәк, фракция 5 утырыш, 4

«түгәрәк өстәл», 4 матбугат конференциясе уздырган. Аларның кайберләре хакында мәгълүмат биреп бардык инде.

Ө менә Президентка һәм Премьер-министрға депутат сорау-мөрәжәгатьләре хакында сүз кузгатмаган идек. Алар жәмгысы 11 булып, унысы Х. Миргалимовныкы. Шул 11 сорауның бсы «колакка эленмәгән». Бу ни дигән сүз? Коммунист-депутатлар йә тормышка ашмастай, йә дәлилсез мәсьәләләр күтәрәләрме? Әллә хакимият аларны коммунист булганга санга сукмыймы?

«Без проблеманы тирәнтен өйрәнмичә, дәлилләмичә мөрәжәгать белән чыкмыйбыз», – диде Хафиз Миргалимов. Ни өчен Президентны һәм Хөкүмәт рәисен борчырга туры килә? Чөнки министрлыктар һәм ведомстволар үз эшләрен тиешенчә башкармый. «Отписка белән шөгыльләнәләр», – дип куйды Хафиз иптәш.

Өйтүенчә, бу хәл коммунист-депутатларны гына түгел, ә парламент рәисе Ф. Мөхәммәтшинны да борчий. Инде хакимиятнең коммунистларга мөнәсәбәтенә килгәндә, ике арада зур дуслык юк. Кайбер районнарда узган утырышларда Х. Миргалимовка чыгыш ясарга мөмкинлек тә бирмиләр икән.

Депутат моны закон бозу дип бәяли. Аның өйтүенчә, бездә законнар 30 процентка гына үтәлсә дә, тормыш әйбәтләнәр иде. Бу – буш сүзләр түгел. Әле тәүге тапкыр Президент төхетенә утыргач, В. Путин да Россиядә закон диктатурасы урнашырга тиешлеген өйткән иде. Инде менә күпме сулар акты, Владимир Владимирович абруйлы һәм алыштыргысыз Президентка өйләнде, ә «закон диктатурасы» дигәннәре һаман да урнашып житә алмый.

Риман ГЫЙЛЕМХАНОВ.
(«Ватаным Татарстан», 04.07.2012 ел).

Зюгановта – йөрәк авыруы?

КПРФ житәкчесе Геннадий Зюганов дүшәмбе кенә хастаханәгә элэккән. Сөясәтченең сүзләренә караганда, аның хәле яхшы, ул волейбол уйнаганда аягын имгәткән. Коммунист-

лар лидерының Мәскәүдәге кардиология институтында дәваланыуы гына шик уята. Аның хәле белән Путин һәм Медведев та шалтыратып кызыксынган. Интернет чептәрәндә

исә Зюгановның әлегә хастаханәгә элгән йөрәк авыруы белән аңлаталар. Кайбер мәгълүматларга караганда, КПРФ житәкчесе инфаркт кичергән.

«ВТ», 08.06.2012 ел.

Кәгазьдә генә калмасын иде

Нальчиктагы «Туган тел» татар милли-мәдәни үзәге – Кабарты-Балкар Республикасы (КБР) территориясендә яши торган 3 меңләп татарның карап торган бердәнбер милли оешмасы. 2000 елның март аенда оешкан бу үзәк активистлары – төбәктәге татарларның рухи һәм милли традицияләрен барлауга, кайтаруга юнәлдерелгән күп кенә чараларда башлап йөрүчеләр. Күптән түгел миңа алар белән аралашып, хәл-әхвәл белешергә туры килде.

Төньяк Кавказга татарлар төрле сәбәпләр аркасында, төрле юллар белән килеп төпләнгән. Тарихчылар өйтүенчә, татарларның бу жирләргә килеп урнаша башлавына йөз елдан артып киткән инде. Татарларның күпләп күченеп килү вакыты – узган гасырның 20 нче елларына, Идел буендагы кочоткыч ачлык чорына туры килә. Хәзер инде Төньяк Кавказ территориясендә чыгышы белән Әстерхан, Идел буе, Төмән, Себер, Урта Азия, Кырымнан булган татарлар яши, тамырлары Россиянең башка төбәкләренә барып тоташканнары да бар. Һәр төркемнең үз диалекты булса да, аларның һәркайсы үзен чын татар дип саный.

«Туган тел» мәдәни үзәге рәисе Сәидә Савченко (Фәхретдинова) Нальчикка лаеклы ялга чыккан ире Владиславның эти-әниләре янына күченеп килә. Аңа кадәр ул гаиләсе белән 25 ел Томскида яши. Сәидә ханымның үз эти-әниләре – Шәрифҗан Сафа улы Фәхретдинов белән Маһирә Ибраһим кызы Лютова – Куйбышев өлкәсендәге Иске

Кулаткы районының Иске Атлаш авылынан. Нәсел тамырлары турында Сәидә ханым болай дип сөйли: – Әтием гаиләдә үнеченчә бала булып туган. Урта хәллеләр рәтендә яшәгәннәр, бик тырыш булулары белән аерылып торган. Сафа бабай үзе гаять кырыс кеше булган. Әтиемнәр ат, өч сыер асраганнар. Болгавыр елларда, аларны кулакка санап, терлекләрен тартып алганнар. 1933 елда әтием белән әнием ике бала белән Урта Азиягә китеп барган. Үзбәкстанның район үзәгеннән шактый еракта урнашкан бер кышлагына барып чыкканнар. Эти колхозда хисапчы булып эшли башлый. Тормыш жайга салынган кебек була. Балалар туа – 1936 елның сентябрендә мин дөньяга килгәнмен... Тик тыныч-имин генә яшәп яту шатлыгы озакка булмый, Бөек Ватан сугышы башлана. Этине фронтка алалар. Әнием кузгалып киткән состав вагоннарының берсеннән аның: «Ничек кенә булса да, балаларны укытырга тырыш. Фашистларны тармар итәчәкбез, жиңу безнеке булчак!» – дип кычкыруы турында сөйли иде.

Шулай итеп, бер әни жылкәсендә биш бала һәм аның картайган әнисе – Вәсби әбәкәй кала. Ничек кенә кыен булмасын, без исән калдык, үстек. Эти васыятен истә тотып, барыбыз да югары белем алдык. Мин үзем Сәмәркандта Үзбәкстан

дәүләт университетын тәмамладым. Мәктәптә биология һәм химия укытучысы булып эшләдем. Ни кызганыч, безнең үсеп кеше булуыбызны әтибездә генә күрә алмады, сугыштан әйләненеп кайту насыйп булмады аңа. 1943 елның декабрендә «41 нче танк дивизиясе укчысы Шәрифҗан Фәхретдинов хәбәрсез югалды» дигән хат кына алдык...

Хезмәт ветераны Таһир Гыйниятуллин Көнъяк Уралдан Нальчикка башта хатыны белән дәваланырга килә. «Безгә монда урыны да, напасы да бик ошады, – ди ул, – шуңа да Төньяк Кавказга яшәү өчен дип, күченеп килергә уйладык». Медицина белеме булган бик күпләр, Казаннан килеп урнашкан Ирина Мрасова кебек, бирегә санаторийларда, бальнеология комплексларында эшләү өчен килеп, соңыннан төпләненеп үк кала икән.

Төрле язмышларга ия булган бу кешеләрнең барысын да Нальчиктагы «Туган тел» татар мәдәнияте үзәге берләштерә. Нәкъ менә шушы үзәк инициативасы белән Нальчикта 10 ел рәттән инде Сабан туге уздырыла. Традиция буларак, бәйрәм соңында жыелышып, милли ризыктар – чәкчәк һәм кош теле белән чәй эчәләр икән. Туган телне саклау, татар әдәбиятын һәм тарихын өйрәнү максатында, «Туган тел» тырышлыгы белән, 2003 елда Нальчикта татар якшәмбе мәктәбе эшли башлаган. Дәрәсләренә К. Мечи-

Исемлектән төшереп калдырылды

Мине 2005 елны әйбәт эшләгәнәм һәм район бәйрәмен яхшы оештырган өчен «Казанның 1000 еллыгы истәлегенә» медале белән бүләкләгәннәр иде. Ул «Хезмәт ветераны» исемен алу өчен нигез була ала, димәк, пенсиягә чыккач, ташламалардан файдаланырга мөмкинлек бирә дип аңлаттылар. Ө беркөнне танышым, әлегә медалың бернинди дә файдасы юк, диде. Имеш, ниндидер закон чыккан икән. Шул хакта аңлатсагыз иде, чынлап та ул хаклымы?

З. Резеда. Казан.

Республиканың Хезмәт, халыкны эш белән

СОЦИАЛЬ ЯКЛАУ

тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгында аңлатуларынча, РФнең «Ветераннар турында»гы законның 7 нче статьясы нигезендә, 2005 елдан башлап хезмәт ветераннары булып СССР яки Россия Федерациясенең орден, яисә медальләре, шулай ук федераль дәрәжәдәге ведомстволарның Мактау грамоталары яки күкрәк билгеләре белән бүләкләнгән кешеләр генә санала. «Казанның 1000 еллыгы истәлегенә» медале 2005 елда РФ Президенты Указы нигезендә булдырылган иде һәм 2010 елга кадәр ул, чынлап та, Россиянең дәүләт бүлгә

саналды, димәк, аның белән бүләкләнгән кешеләр «Хезмәт ветераны» исеменә лаек булды.

Әмма 2010 елның 7 сентябрендә «Россия Федерациясендә дәүләт бүләкләре системасын камилләштерү чаралары турында» Президент Указы (№1099) пәйда булды һәм аның нигезендә әлегә медалы ни өчендер дәүләт бүләкләре исемлегеннән төшереп калдырылды. Шул сәбәпле, аның белән 2005 елдан башлап 2010 елның 7 сентябренә кадәр бүләкләнгән кешеләр генә «Хезмәт ветераны» исеменә өметләнә ала.

«ВТ», 15.06.2012 ел.

Безгә дә кешечә медицина кирәк

Безнең Азнакай шәһәре һәм районында бик күп табиблар житми. Хәзергә көндә терапевтка элгү өчен дә берничә көн алдан язылып куярга кирәк. Кардиология бүлгәе шөфкать туташлары 6-7 мең сум тирәсе хезмәт хакы ала. Ө санитаркалар 4-5 мең сумга эшләп йөри. Тикшеренә башласаң, апапратлар юк, диләр. Мәсәлән, дозатор кайчан булыр? Палаталарда матраслар тузган, пычрак, урындыктар аз. Районыбызда халыкка тиешле медицина ярдәме кайчан күрсәтелер?

Фөндәс ГӘРӘЕВ. Азнакай.

Сорауга сәламәтлек саклау министры Айрат

Фәррахов җавап бирә:

– Хезмәт хакы мәсьәләсенә килгәндә, медицина хезмәткәрләренә Татарстан Сәламәтлек саклау министрлыгының 1999 елның 2 сентябрендә чыгарган 613 нче боерыгы нигезендә тариф чептәре буенча түләнә. Шуны да өйтергә кирәк: кардиология бүлгәсендә эшләүчеләр «2011-2012 елларда сәламәтлек саклау өлкәсен модернизацияләү» программасы буенча өстәмә акча ала. Җиһазлар һәм башка кирәк-яраклар тәэмин ителешә хакында район үзәк хастаханәсә житәкчеләге менә ниләр хәбәр итә: «Кардиология бүлгәсенә апапратлар һәм жиһазлар агымдагы елның икенче,

өченчә кварталында алыначак. Матрасларны, урын-жир әйберләрен ел сметасыннан чыгып ел саен яңартып торабыз. Быел да беренче кварталга беркадәр алдык инде. Өйе, башка районнардагы кебек бездә дә кадрлар кытлыгы бар. Азнакайга яшь белгечләрне тарту, аларны торак белән тәэмин итү жәһәтеннән район житәкчеләге белән берлектә һәрдаим эш алып барыла. 5 яшь белгеч дәүләт торак фонды килешүе буенча фатирлы булды. Муниципалитет быел өченчә кварталда жирле бюджет акчасына 3 табибка «служебный» фатир сатып алып бирүне планлаштыра».

«ВТ», 25.05.2012 ел.

иткән. Үтенечләре һаман да кире кагыла, бинаны арендага алырга киңәш итәләр. «Туган тел» үзәге коммерциячел оешма түгел, моңа финанс мөмкинлекләре юк. Шуңа күрә алар Нальчикта да Казандагы «Халыктан курыккан хакимият» кебек бина булсын иде дигән олы хыял белән яши.

«Элеккеге СССР шәһәрләренең бик күбесендә Муса Җәлил исемен йөртә торган проспектар, урамнар бар. Без, Нальчикта яшәүче татарлар да, биредә Муса Җәлил исемендәге урам булуын телибез. Тик «Туган тел» исеменнән ничәмә-ниче тапкыр мөрәжәгать итсәк тә, безнең үтенечне канәгатьләндермиләр, Муса Җәлил исеменә республикага катнашы юк, дигән җавап бирәләр», – дип борчылуын белдерде Сәидә ханым.

1999 елның 19 октябрендә үк инде КБР Парламенты тарафыннан «Кабарты-Балкария Республикасы белән Татарстан Республикасы арасында дуслык һәм хезмәттәшлек итү турындагы килешүне ратификацияләү турында» Закон кабул ителгән булган. Бу Килешү кәгазьдә генә калмаса, тормышка ашырылып дип ышанасы килә. Балалар да, яшьләр дә татар халкының тарихын өйрәнергә, мәдәниятен, рухи кыйммәтләрен, ата-бабалары мирасын барларга һәм белергә тели ләбаса. Алар рухи мәркәзәбез булган Казанга зур өметләр белән карый.

Хәким ГЫЙЛӘЖЕВ.
«ВТ», 07.07.2012 ел.

САЙЛАУЛАР “ӘЙБӘТ” ҮТТЕ...

Безнең илнең түреләре һәр сайлау кампаниясеннән соң төрле жирдә үзләрен тынычландыра торган шундый рапортлар бирергә яраталар. Аларның үзләре өчен генә түгел, нәсел дәвамчылары тормышы өчен дә сайлаулар хәлиткеч атрибутка әйләнде. Алар өчен иң мөһиме – нинди генә юл белән булса да, властың кулдан ычкындырмау, ул инструмент кулда булса, аның белән ничек эш итәргә икәннән алар белә дә белә инде! Сайлауларның гадел узмавы Россиядә миллионнарча кеше күз алдында эшләнә. Шуңа күрә аны гадәти хәлгә әйләнгән бер хроник авыру кебек кенә кабул ителәр дәр. Олыдан кубып беркем дә тавыш та чыгармый, тавыш чыгарырга маташучыларны тынычландырырга дәүләт органнары һәрвакыт эзер. Ни өчен дәүләткә ялган сайлаулар кирәк соң? Анда кемнәр хужа? Алга таба язылачак вакыйгалардан чыгып, сез үзегез нәтижеләр ясарсыз, хөрмәтле укучылар.

Быелның 4 мартында Президент сайлаулары Актанышның 620-нче сайлау участогында да шомга гына узып китми. Сайлаучылар арасында оппозиция кандидаты Г. Зюгановка өстенлек бирүчеләр күп була. Ө йомгаклау протоколында алар 20-дән артык итеп кенә күрсәтелә. Сайлаучылар моны белеп алгач, имзалар жыйрга керешәләр. Без Г. Зюгановка тавыш бирдек диючеләр 50-дән артып китә. Бар кешене дә йөрәп тормыйлар, йөрсәң ул сан көн саен арта тора һәм алар Г. Зюгановның ышанычлысына, ягъни әлегә язманың авторына мөрәжәгать ителәр.

Мин үз чиратымда, жыелган имзаларны теркәп, К. Әмиров исеменә мөрәжәгать язып, 26 март көнне аларны Татарстан прокуратурасына илтеп тапшырдым. Итагатына генә алып калдылар. Шул атнада ук почта аша җавап та килеп иреште: минем мөрәжәгать Актаныш район прокуроры Р. Әскәрова җиберелгән икән.

Район прокуроры алай ашыгып җавап бирмәде, чөнки бик мөһим мәсьәлә бит, ил башлыгы язмышына бәйле мәсьәлә хәл ителә, ашыгып ашка пешүең дә бар, 16 апрельдә генә ул төплә бер карарга килеп, имзасын сала: мөрәжәгатьне Тукай районы тикшерү комитетына җибәрәм, диелә анда. Бер атна дигәндә Чаллы шәһәрненән, төгәлрәге Тукай районы тикшерү комитетыннан, житәкчесе Р. Шипков имзалаган җавап килеп тә җитте. Минем мөрәжәгать белән бергә, нияят, Актанышның күп санлы сайлаучылары имзалары сәяхәткә чыккан жиренә, ягъни туган Актаныш районы сайлау комиссиясенә әйләп кайткан икән. Шуның белән эш бетте дияргә дә була, Актаныш 3 ай инде җавап бирми.

Бу хәлгә ачыклык кертүне сорاپ, Тикшерү комитетындагыларга да интернет аша гына хәбәр җибәрдем. Алар мине бик зурлаганнар, конвертка салып хатлар юллаганнар, Мәскәүдән РФ Тикшерү комитеты эшнә Татарстанга юллавы турында хәбәр итә. Казаннан да җавап килде, Тукай районы тикшерү комитеты мөрәжәгатына Актаныш район сайлау комиссиясенә җибәрәп дәрәс эшләгән дигән сүзләр бар анда. Ө Актаныш

аерым хокукый зонамы әллә? Андагы законсызлыklar тикшерүгә тартылырга тиеш түгелмени? Шуның белән эшкә нокта куелган булып чыга түгелме соң? Сайлау законнарының бозылуына борчулчы юк. Дәүләт органнарын бу хәл бер дә борчымый икән. Өнә шундый борчылмый гына яшәп ятучы дәүләт оешмалары күпме бит бездә, ә аларда эшләүче меңнәрчә әрәмтамак дәүләт, ягъни халык байлыгын кимереп ята булып чыга түгелме?! Илнең бата баруында аларның эше юк.

Закон бозу турында сигналлар хокук саклау органнарында әнә шулай салкын битарафлыкка юлыгуы беркемгә дә сер

да бурычы бер булып чыкты: Путинның 96 процент тавыш җыеп җиңүенә ирешү.

Барысы да комиссия эшендәге «вак-тәяк хаталарга» игътибар биреп тормаска үгетләүдән башланды. Миңа бу рәвешле басым ясауның файдасы юк икәннән аңлагач, даими психологик басымны «эшкә җиктеләр», шантаж, сатып алырга маташу да булмый калмады: 5 мең сум акча төкәдим итүдән башлаганнар иде, йорт төзү өчен җир участогы «бирүгә» кадәр барып җиттеләр!

2012 елның 22 марты көнне «Азнакайнефть» идарәсе ПРС цехының белдерүләре тактасында цех начальнигы Р. Сабиров имзасы куелган мондый боерык

түгел. Теләр-теләмәс кенә эшләүчеләр өчен дәүләт күп чыгымнар тотып, аларга уңайлы яшәү шартлары булдыра. Ө ил алга китми, тегендә үтереш, монда катастрофа. Халык белән власть арасында уккын. Гаделсезлекне дәүләт органнарының күрмәмешкә салышуы бер хәл, гадел эшләр өчен эзәрлекләү гадәти хәлгә әйләнде. Алга таба эзәрлекләүләр турында.

Декабрь (2011) һәм март (2012) айларындагы сайлаулар барышында активлык күрсәткән кешеләр эзәрлекләүләргә дучар ителделәр.

Бу уңайдан **Ринат Шәфигуллин** менә ниләр сөйли:

Оппозицион партияләренң берсенен төкәдиме белән мин президент сайлауларында, хәлиткеч тавышка ия булып, 543-нче номерлы участок сайлау комиссиясе члене буларак катнаштым. Нәтижеләр гадел булып дигән өмет бар иде, чөнки участката видео-теркәгечләр дә урнаштырылган иде бит. Өмма «могизалар» сайлау көнөндә үк башланды: ЛДПР, «Гадел Россия» һәм «Бердәм Россия» партияләре күзәтүчеләре барысы да «таныш һәм үз кешеләр» булып чыкты. Биредә шәһәр хакимияте вәкиле дә, «Азнакайнефть» идарәсе («Татнефть» ААҖ бүлекчәсе) кешесе дә, мин эшли торган ПРС цехы вәкиле дә бар иде. Барысының

барлыкка килде:

«Хезмәтне саклау кагыйдәләре таләпләре буенча белемнәрен чираттагы тапкыр тикшерү вакытында ПРС операторлары белемнәрен канәгәтләнәрлек булмавы ачыкланды. Тикшерү нәтижеләреннән чыгып, карар бирәм:

Хезмәтне саклау кагыйдәләрен тиешенчә белмәгән өчен ПРС операторлары Н.Т. Муллаевның, Р.Г. Әхмәдуллинның, Р.С. Шәфигуллинның, И.Ф. Шәвәлиевның 2012 елда март ае өчен премияләрен 25 процентка киметергә».

Ягъни 2012 елның 4 марты көнне участок сайлау комиссиясендә эшләгәннәрнең премияләре киселгән! Муллаев – 542-нче участок сайлау комиссиясендә хәлиткеч тавышка ия булган член, Әхмәдуллин – 537-нче участкада КПРФтан күзәтүче, Шәфигуллин – 543-нче участок сайлау комиссиясендә хәлиткеч тавышка ия булган член, ә Шәвәлиев 529-нчы участок сайлау комиссиясендә хәлиткеч тавышка ия булып торган членның улы!

542-нче участок сайлау комиссиясендә КПРФтан хәлиткеч тавышка ия булган член **Наил Муллаев** сөйли:

22 сәгәтгә йомгаклау беркетмәсенә кул кую өчен бар нәрсә дә эзер иде инде,

өмма комиссия председателе башта минем белән «сөйләшәп алу кирәк» дип тапты, чөнки ул бу участкада Путинга «кирәк кадр тавыш җыелмады» дип саный иде. «Азнакайнефть» идарәсе начальнигы урынбасары миңа сайлаучыларның Миронов, Прохоров, Жириновскийны яклап биргән тавышларының бер өлешен Путинга «шудырырга» төкәдим итте. Ул инде сайлауларга кадр үк башта үз кабинетына чакырып, ә икенче көнне мин дежур торган чакта сайлау участогында да басым ясарга тырышып караган иде. Ул мине «Татнефть» җәмгыятенен политикасына каршы килүче дип атады һәм бу оешманың «кара исемлегенә» элгүемне әйтте.

556-нчы участок сайлау комиссиясендә КПРФтан хәлиткеч тавышка ия булган член **Илшат Хәйдәров** сөйли:

1997 елда мин «Азнакайнефть» идарәсе ПРС цехына оператор булып эшкә урнаштым. Сәламәтлегем какшау сәбәплә, 2011 елда 2-нче разрядлы ярдәмче эшче булып күчәлдем. 2012 елның президент сайлауларында 556-нчы сайлау участогында эшләргә ризалык бирдем. 4 марттагы тавыш бирү көнөндә цех начальнигы участок сайлау комиссиясе эшендә күзәтүче булып шәхсән үзе утырды һәм көн буена колагыма әледән-әле фальсификациягә ризалашсам, разряд та, яхшы хезмәт хакы да булачагын тукуп торды. Ризалашмыйм икән – түзеп тора алмаслык шартлар тудырачакларын әйтте. Өмма мин бу сүзләргә колак салмадым.

Җаваплылыгы чикләнгән «Татбуртранс» җәмгыятендә менә мондый фактка юл куелган. Декабрьдә (2011) үткән сайлауларда **Ринат Сәләхов** 521-нче участок сайлау комиссиясендә КПРФтан хәлиткеч тавышка ия булган член буларак катнашты. Участокта сайлау нәтижеләре исхитмәле булган – КПРФ өчен 35,06 процент тавыш җыелган! 26 гыйнвар көнне КПРФның җирле бүлгә шәһәрнең территорияль сайлау комиссиясенә алдагы сайлауларда эшләү өчен участок сайлау комиссиясе составына кертергә дип, үз кандидатларының исемлеген төкәдим иткән иде. Территориаль сайлау комиссиясенен 3 февраль көнне чыгарган карары нигезендә исемлекне раслаганнар. Моңың өчен 2 февраль көнне Сәләховны хезмәт хакы түбәнрәк булган эшкә күчәреп, аннан «үч алганнар».

Болардан соң ирексездән бер сорау туа: демократия уены уйнау кемгә отышлы? «Ялган» сайлауларга бүлпел бирелгән акчаны бәлки инвалидларга, ятимнәргә, пенсионерларга һәм башка мохтаҗ кешеләргә генә өләшәп чыгаргадыр? Депутатларга бу мәсьәләне конкрет хәл итәргә вакыт җитмәдәме? Парламентарийларның күпчелегә намуслы юл белән сайланып куелган икән, алар сайлауларда законнарда тайпылу юлларын ябып бетерергә күптән тиешләрдер бит инде?! Мондый сайлаулар депутатларның күпчелеген канәгәтләндерә икән, димәк аларның ничек итеп бу югары урынга кереп утыруларын чамаларга була. СССРны саклап кала алмадык, хәзерге депутатлар белән Россияне саклап кала алырбызмы?

Хәким ГҮЙЛӘЖЕВ, РФ Дәүләт Думасы депутаты ярдәмчесе.

Пенсия яше кемгә аз?

Соңгы вакытта, пенсиягә чыгу яше арта, дигән сүзләр йөри. Моңа карата халыкта төрле фикер бар. Гомер буга авыр физик хезмәт башкарган кешеләр өчен бу бик куаныч хәл түгел, әлбәттә. Ө менә жылы бүлмәдә генә утырып, эшләгән кыяфәт чыгарып йөргән җитәкчегә пенсиягә чыгу яше аз тоела кебек. Танышым Саша абый зарын тыңлаганнан соң шундый фикер туды. Ул кышкы суыкларда интегеп машина кабызуын, юлда күп тапкыр ватылып байтак тилмерүен сөйләде.

– Ягулык исен, машина төтенен сулап пенсиягә чыкканда, сәламәтлек калмаган иде! Безнең өчен аның 60 яше дә бик күп

әле, – ди ул.

Ө ул эшләп чыккан Азнакай УТТ (технологик транспорт идарәсе) коллективында, пенсия яше җиткәч тә эшен давам итүчеләр бар икән. Президент сайлаулары алдыннан Саша абыйның өенә шул оешма җитәкчесе А.Попов белән профсоюз рәисе А. Ганиев килә. Максатлары – В. Путинны сайларга кирәклеген төшендерү. Ул аны сайлаган очракта, матди ярдәмгә һәм моңарчы күп тапкырлар йөрәп тә ала алмаган юлламага да (шифаханәгә) өметен өзми яши алачак икән. Ө китәр алдыннан Александр Петрович, кичке якта «картлач»ка пакет белән күчтөнәч тә китерергә кушып, профсоюз җитәкчесенә

әмер бирә. Атлас Ганиев, аның аркасынан сөя-сөя:

– Кич белән киләм, абый, – дигәч, «картлач» эреп китеп, В. Путинны сайларга да вәгъдә биреп ташлый.

Ләкин кич тә, иртән дә килүче генә булмый.

– Көтә-көтә яккан мунчама да керә алмадым, суынып бетте. Бер ышандыргач, барып В. Путинны сайладым инде, – ди Саша абый. – Мин ул пакетка калмаган, ләкин Азнакай УТТсының ике пенсионеры (теге җитәкчеләр турында әйтүе) эш вакытын сарыф итеп, башка пенсионерларны алдап, бимазалап йөрүе күңелемне рәнҗетте.

Өгәр һәр оешмада җитәкчедән башлап, гади эшчегә кадәр вакытны дәрәс файдаланып, чын күңелдән биреләп эшләсә, беркем дә пенсия яшен арттыру турында уйламаз

иде, дип фикер йөртә Саша абый. Чыннан да, оешмасын, файдаланылучы техникалары торышын һәм эшче мәнфәгатьләрен чын күңелдән кайгырткан җитәкченең мондый «шөгыльләргә» вакыты калыр иде микән?!

Равил АХУНОВ. Азнакай шәһәре. («Безнең гәзит», 6.06.2012 ел).

Барлык почта бүлекләрендә дә «ПРАВДА» газетасына язылырга мөмкин.

Газетаның индексы: 50102.

Ярты елга язылу бәясе: 634,44 сум.

«Татарстан коммунисты» («Коммунист Татарстана») Баш редактор — Хәким ГҮЙЛӘЖЕВ
Техник редактор — Евгений РҮЛЕВ
Телефон: 9600623230, факс: (85592) 7-56-46
Электрон адрес: ursai55@rambler.ru,
www.kprf.ru («Коммунисты и российское общество»)

Газетаның учредителя: КИРФНЫң Татарстан региональ бүлгә.
Учредитель һәм редакциянең адресы: 420021, Казан шәһәре, Сул Болак урамы, 56.
Тел./факс: (843) 292-53-26, 292-27-22.
Газета Элемтә, информация технологиялә һәм күмәк коммуникациялә өлкәсендә күзәтчек итү бунча федераль хезмәтнең Татарстан Республика идарәсендә ПИ №ТУ 16-00314 таныклығы белән 19.02.2010 елда теркәлдә.
Басарга кул кую вакыты: график бунча — 20.07.2012 ел, 10.00, кул куелды — 10.00.

«Бөгелмә типографиясе» ААҖ
423230, РТ, Бөгелмә шәһәре,
Карл Маркс урамы, 32
Телефон: (85594) 4-85-49
Заказ 302. Тираж 10000.
Бәясе ирекле.